

Invloed van het verplaatsingsmoment op de technische resultaten en gezondheid van biggen

Mart Smolders, VPB-S

Op het Varkensproefbedrijf te Sterksel is onderzoek verricht naar het effect van het één week na het spenen verplaatsen van biggen van het kraamhok naar de biggenopfokafdeling. Hieruit blijkt dat uitstellen van het verplaatsen van biggen tot één week na het spenen geen duidelijke invloed heeft op de technische resultaten en gezondheid van de biggen.

Plotselinge veranderingen van klimaat, management en/of voeding, zoals die bij het spenen plaatsvinden, kunnen een zekere mate van stress veroorzaken. Een mogelijk gevolg hiervan is een te lage voeropname na spenen, wat het optreden van speendiarree/slingerziekte in de hand werkt. Door het spreiden van stressoren die een big tijdens het spenen ervaart (verwijderen van de zeug, verplaatsing naar de biggenopfokstal) is het wellicht mogelijk om de technische resultaten na spenen op peil te houden en de kans op het optreden van speendiarree/slingerziekte te verkleinen.

Het doel van het onderzoek was na te gaan of uitstel van het verplaatsen van biggen tot één week na het spenen de mate van vóórkomen van speendiarree/slingerziekte vermindert en de technische resultaten verbetert.

Proefopzet

De proef omvatte in totaal 750 gespeende biggen. Er zijn twee behandelingen met elkaar vergeleken:

- 1 de biggen werden direct na het spenen verplaatst van het kraamhok naar de opfokafdeling;
- 2 de biggen werden één week na het spenen verplaatst van het kraamhok naar de opfokafdeling.

Biggen uit de beide behandelingen zijn in één biggenopfokafdeling gehuisvest. Er zat dus één week leeftijdsverschil tussen de gespeende biggen die in één opfokafdeling waren gehuisvest. De biggen van één zeug werden bij het verplaatsen zoveel mogelijk bij elkaar gehouden.

Technische resultaten

In tabel 1 zijn de technische resultaten tijdens de gehele biggenopfokperiode weergegeven. Er is geen aantoonbaar verschil in groei of voeropname tussen de twee proefgroepen gevonden. De biggen die gedurende één week na het spenen in het kraamhok bleven liggen hadden een iets gunstigere voederconversie in de periode van spenen tot aan het einde van de opfokperiode. Het is mogelijk dat de mate van spreiding van de stressfactoren in de tijd (één week) te gering was voor het aantonen van een effect op de technische resultaten. Ook is het mogelijk dat de stressfactor 'spenen' en de daarmee samenhangende overgang van melk en vast voer naar uitsluitend vast voer beduidend zwaarder is dan de stressfactor 'verplaatsen'.

Gezondheid en uitval

Er is geen verschil in aantal uitgevallen dieren en aantal veterinaire behandelingen tussen biggen die na het spenen meteen zijn verplaatst en biggen die na het spenen één week in de kraamafdeling zijn blijven liggen. In dit onderzoek is derhalve geen effect waargenomen van het tijdstip van verplaatsen op de uitval, de gezondheid en de mate van vóórkomen van speendiarree bij biggen.

Betekenis voor de praktijk

Het uitstellen van het verplaatsen van biggen tot één week na het spenen heeft geen aantoonbare invloed op de technische resultaten en de gezond-

heid van biggen.

Hierbij moet opgemerkt worden dat de gezondheidsstatus van de biggen op het Varkensproefbedrijf te Sterksel tijdens dit onderzoek goed was. Bij

een minder goede gezondheidsstatus onder de biggen draagt het uitstellen van het verplaatsen mogelijk wel bij aan een verbetering van de gezondheid. ■

Tabel 1: Technische resultaten tijdens de gehele opfokperiode van biggen die bij het spenen direct zijn verplaatst of één week in de kraamafdeling zijn blijven liggen.

	direct verplaatst	1 week laten liggen	sign. ¹
aantal tomen	39	40	
aantal opgelegde biggen	369	381	
speengewicht	8,3	8,2	
eindgewicht (kg)	20,7	20,4	
groei (gr/dag)	362	356	n.s.
voeropname (kg/dag)	0,57	0,54	n.s.
voederconversie	1,57	1,51	*

¹ sign. = significantie: n.s. = niet significant ($p > 0,10$); * = ($p < 0,05$)

